Averøy kommune

15. september 2026

Høringssvar: Forslag om utvidet båndtvang i Averøy kommune

Jeg viser til interpellasjonen fra Averøy Senterparti om å utvide den lokale båndtvangen til 31. oktober, og til høringsrunden som nå pågår. Som beitebruker med dyr på utmarksbeite i Averøy, og leder i Fræna sau og geit, ønsker jeg å gi min støtte til forslaget om utvidelse, samtidig som jeg kommenterer noen av innspillene som har kommet fra hundemiljøet.

Lokale forhold som gjør beitedyr ekstra utsatt

Beitekvaliteten i vårt område, med lave kystfjell og ofte dårlig sommervær, gjør at dyra våre er avhengige av å kunne utnytte utmarka effektivt og over lengre tid enn det den alminnelige båndtvangsperioden (1. april–20. august) tar høyde for. Samtidig er det svært mye turisttrafikk i området i nettopp denne perioden, med mange tilreisende hundeeiere som ikke kjenner terrenget eller vet hvor og når det beiter dyr.

I tillegg oppfordrer sentrale myndigheter til økt bruk av utmarksbeite av hensyn til selvforsyningsgraden. Skal dette la seg gjøre i praksis, må dyra som slippes på beite faktisk kunne oppholde seg trygt der – også utover 20. august.

Dokumenterte hendelser

Dette er ikke en teoretisk bekymring. Så langt i år er det dokumentert tre hundeangrep på beitedyr i Averøy. Selv har jeg, som beitebruker, opplevd en god del episoder med hund involvert siden 2009.

Den alvorligste av disse skjedde en mandagskveld ved mørkets frembrudd i fjellet, hvor en hund ble sluppet løs i naturen og gikk i jakt på beitedyra. Resultatet ble at en sau fikk knekt framfot og et lam fikk oppreven bakpart – begge dyr måtte avlives. Et annet lam virket fysisk uskadd og ble kjørt hjem. Det skal sies at hundeeieren i dette tilfellet opptrådte ansvarsbevisst i etterkant og selv meldte fra om hendelsen – dessverre er det nok mange som ikke gjør det.

Det er dessuten stadig mer storfe på beite i området. Dette er også relevant for hundeeiere selv: et løs hund som går i nærheten av storfe på beite risikerer å bli skadet eller drept av dyra den forstyrrer.

Det bør også nevnes at det i praksis er svært lite gjerdehold i utmarka her. Uten gjerder er det krevende nok fra før å holde dyra innenfor de områdene de er tiltenkt å beite på – blir dyra i tillegg jaget av løse hunder, øker faren betydelig for at de sprer seg utover større områder, kommer ut i trafikkerte områder eller havner i utforkant/skrenter. Utvidet båndtvang blir dermed enda viktigere når man ikke har fysiske sperrer å støtte seg på.

Dette gagner alle parter – ikke minst hundene selv

Utvidet båndtvang handler ikke bare om å beskytte sau og storfe. Når en hund går til angrep på beitedyr, ender det ofte med at hunden selv må avlives. Ingen hundeeier ønsker å oppleve det. En tydelig og lengre båndtvangsperiode beskytter derfor både beitedyra og hundene – og sparer eierne på begge sider for unødvendige og langvarige lidelser.

Kommentar til innspillet fra Averøy Jeger- og Fiskeforening

Jeg har lest innspillet fra Averøy Jeger- og Fiskeforening med interesse, og har forståelse for at jakt- og brukshundeiere er opptatt av å kunne trene og bruke hundene sine på en forsvarlig måte fram mot og under jaktsesongen. Dette er et legitimt hensyn, og jeg mener ikke at det ene formålet må gå på bekostning av det andre.

Samtidig vil jeg peke på at hovedhensikten med utvidet båndtvang er å beskytte beitedyr i en periode hvor de faktisk oppholder seg i utmarka – ikke å hindre all aktivitet med hund. Jeg støtter derfor at kommunen ser nærmere på løsninger som kan ivareta begge hensyn, for eksempel:

- Å knytte den utvidede båndtvangen til områder der husdyr faktisk beiter, framfor en generell utvidelse over hele kommunen.
- Unntak for organisert trening i regi av klubber eller godkjente instruktører, i områder og tidsrom hvor det ikke er konflikt med beitedyr.
- Tettere dialog mellom grunneiere, saueeiere og hunde-/jaktmiljøene om hvor og når trening kan skje uten risiko for dyr på beite.

Slike avgrensninger bør etter mitt syn utredes som del av forskriftsarbeidet, men de bør ikke være til hinder for at selve utvidelsen til 31. oktober vedtas. Beitedyrenes behov for beskyttelse i denne perioden er reelt og dokumentert, og bør veie tungt i den endelige avveiningen.

Oppsummering

Jeg ber Averøy kommune om å:

- Vedta utvidet båndtvang fra 1. april til 31. oktober, i tråd med forslaget fra Averøy Senterparti.
- Vurdere målrettede unntak og treningsordninger for jakt- og brukshunder, slik at hensynet til beitedyr og hensynet til ansvarlig hundehold kan ivaretas side om side.

Takk for at innspill fra innbyggerne blir tatt med i dette arbeidet.

Med vennlig hilsen,

Vilhjalmur Bjørn Sveinsson
Beitebruker, Averøy
Leder, Fræna sau og geit